

Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		1/11

Inhoud

Versiebeheer		2
1	De taak	3
2	Het Certificaat	5
2.1	Toelatingsvoorwaarden	5
2.2	Procedure voor aanmelding	6
2.3	Instructiebijeenkomst	7
3	Vakbekwaamheidseisen	8
4	Beoordeling van de vakbekwaamheid en verstrekken certificaat	10
5	Algemene voorwaarden voor de geldigheid van het certificaat	11

Versiebeheer

Nummer	Datum	Aard van de wijziging	Gewijzigd door	Goedgekeurd door
1.0	16-10-2012	begeleider Buiten Dienst gesteld spoor toegevoegd	Henk Jan Visser	
1.1	21-03-2014	- Toevoegen en specificeren beoordeling V&G coördinatoren. - Toevoegen door ProRail erkende bedrijven en Railinfrabeheerders		
2.0	04-04-2014	Definitieve versie na goedkeuring werkkamer		
3.0	30-03-2015	Praktijkbeoordeling door praktijkbeoordelaar (paragraaf 4)	Jan Lamain	
4.0	30-03-2016	Toegevoegd BBD, toelatingseisen 2.1.3. en 2.1.4 aangepast.	Jan Lamain	Wk. Psc

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		2/11

1 De taak

RailAlert vindt de verantwoordelijkheid van de werkgever voor de beoordeling van de vakbekwaamheid van zijn medewerkers van groot belang. Om dit te onderstrepen is er voor gekozen een praktijkoordeel van een praktijkbeoordelaar van de werkgever mee te wegen in de totale beoordeling van het vakmanschap.

Wat wordt verstaan onder een praktijkbeoordeling

Een praktijkoordeel is een oordeel over de vakbekwaamheid van een kandidaat gebaseerd op waarneming van zijn werk tijdens de leer-werkperiode over langere tijd en op meerdere momenten. Een praktijkoordeel is van groot belang bij zaken waarbij, voor een goed oordeel, meerdere beoordelingsmomenten van belang zijn en waarbij het gewenst is de beoordeling te maken in de context van de werkpraktijk. Het betreft o.a. de beoordeling;

- van houdingsaspecten en algemene competenties. Bijvoorbeeld; de veiligheidsattitude, zorgvuldigheid bij maken van afspraken m.b.t. kritische werkzaamheden, samenwerken in de (veiligheids)keten, stressbestendigheid.
- van vaardigheden die alleen beoordeeld kunnen worden in de werksituatie omdat ze dure en of schaarse middelen vereisen (zoals materieel) of zich uitstrekken over een langere tijd.
- of de werknemer in staat is zijn taken in zijn eigen werksituatie uit te voeren met de daar geldende werkomstandigheden en gehanteerde middelen.
- van de werkvoorbereiding en het effectief evalueren van het verrichte werk.

Certificering van de praktijkbeoordelaars

Praktijkbeoordelaars moeten door railAlert gecertificeerd zijn. Ondernemingen die beschikken over het procescertificaat Werkplekbeveiliging of het certificaat Personeelsteller van railAlert, door Prorail erkende bedrijven en Railinfrabeheerders kunnen personen voordragen voor de certificering als praktijkbeoordelaar. Uitgangspunt is dat een vakinhoudelijk leidinggevende de rol van praktijkbeoordelaar vervult. De praktijkbeoordelaars die worden voorgedragen moeten voldoen aan de eisen zoals weergegeven bij paragraaf 2.1: 'Toelatingsvoorwaarden bij aanmelding'. De vakbekwaamheidseisen zijn uitgewerkt in paragraaf 3 van dit certificatieschema.

Bedrijven die geen praktijkoordeel kunnen laten maken door een praktijkbeoordelaar die voldoet aan deze eisen moeten het praktijkoordeel laten uitvoeren door een praktijkbeoordelaar van een bedrijf waarvoor zij werken.

RailAlert kent de volgende typen praktijkbeoordelaars NVW taken:

- V&G coördinatoren
- WB-taken
- LLV/LWB, Vhm en grenswachter.
- BBD en gereedschapsmachinist

Een praktijkbeoordelaar kan voor verschillende combinaties van typen beoordelaar gecertificeerd worden.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringsschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		3/11

Beoordelingsprocedure

De praktijkbeoordelaar baseert zich op eigen waarneming van de kwaliteit van het functioneren van de kandidaat. Bij het opstellen van zijn beoordeling mag hij het oordeel van informanten zoals de mentor/opleider van de kandidaat meewegen. Als dat het geval is maakt hij daarvan een aantekening met de naam en functie van de informant op het beoordelingsformulier.

De praktijkbeoordelaar maakt bij de beoordeling van de vakbekwaamheid gebruik van het railAlert beoordelingsmateriaal. Beoordelingsstaten zijn te downloaden van de website van BTC.

Expertbijeenkomsten als voorwaarde voor geldig blijven van het certificaat

Het is van groot belang dat praktijkbeoordelaars op de hoogte blijven van de ontwikkelingen op hun vakgebied en de ontwikkelingen op het vlak van het uitvoeren van praktijkbeoordelingen. RailAlert draagt daaraan bij door het organiseren van expertgroep bijeenkomsten. Praktijkbeoordelaars worden automatisch lid van een expertgroep per vakgebied. Meerdere keren per jaar worden bijeenkomsten georganiseerd waarvan praktijkbeoordelaars er minimaal één moeten bijwonen voor het geldig blijven van het certificaat (zie ook paragraaf 5).

De bijeenkomsten worden onder andere benut voor het verkrijgen van een gemeenschappelijk normgevoel voor de beoordeling. Daarnaast worden knelpunten in de uitvoering met betrekking tot de procedure en het materiaal besproken en komen inhoudelijke thema's aan de orde van het betrokken vakgebied.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		4/11

2 Het Certificaat

Een praktijkbeoordelaar wordt gecertificeerd voor het uitvoeren van beoordelingen voor één of meer certificeringschema's van railAlert. Op het certificaat van de praktijkbeoordelaar wordt aangegeven dat de praktijkbeoordelaar is gekwalificeerd voor het beoordelen van de taken waarvoor hij door de werkgever is aangewezen en die bij railAlert zijn aangemeld.

2.1 Toelatingsvoorwaarden

2.1.1. Algemeen

De praktijkbeoordelaar moet in staat zijn om een onafhankelijk oordeel over de kandidaat uit te spreken. De relatie tussen praktijkbeoordelaar en de te beoordelen kandidaat moet een zuiver en objectief oordeel mogelijk maken. Hij mag daarom niet de praktijkopleider zijn die de te beoordelen medewerker heeft opgeleid.

2.1.2 Kandidaat praktijkbeoordelaar is vakinhoudelijk leidinggevende

De kandidaat is naar het oordeel van de werkgever goed in staat praktijkbeoordelingen te maken en heeft minimaal 3 jaar ervaring in of met de taken waarvoor hij als praktijkbeoordelaar wordt aangemeld.

2.1.3. Kandidaat praktijkbeoordelaar is geen vakinhoudelijk leidinggevende

Indien hij **niet** als vakinhoudelijk leidinggevende werkzaam is gelden de volgende eisen;

- heeft minimaal 3 jaar ervaring in of met de taken waarvoor hij als praktijkbeoordelaar wordt aangemeld
- functioneert op minimaal WEB 4 niveau (MBO);
- beschikt over de certificaten voor zoals hieronder aangegeven;
  - de praktijkbeoordelaar voor de taken V&G coördinator ontwerpfase (VGC-O) en V&G coördinator uitvoeringsfase (VGC-U):
een diploma Middelbaar Veiligheidskundige of Hoger Veiligheidskundige
  - de praktijkbeoordelaar voor de taken Werkplekbeveiliging voorbereidende taken (WB-V), Werkplekbeveiliging ontwerpende taken (WB-O) en Werkplekbeveiliging uitvoerende taken (WB-U):
een geldig certificaat VGC-U of een diploma Middelbaar Veiligheidskundige
  - de praktijkbeoordelaar voor de taken LLV/LWB, Vhm en grenswachter:
een geldig certificaat WB-U of VGC-U
  - de praktijkbeoordelaar voor de taken begeleider Buiten Dienst gesteld spoor (BBD) en gereedschapmachinist:
een geldig certificaat WB-U of VGC-U en bij voorkeur daarnaast het certificaat BBD.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		5/11

2.1.4. Kandidaat voldoet niet aan de certificaat eisen

Een werkgever kan een kandidaat die niet voldoet aan de eisen voor een geldig certificaat zoals hierboven aangegeven voordragen, als deze beschikt over langdurige ervaring met coaching en/of opleiding geven, voor de taken waarvoor hij moet gaan beoordelen. In dat geval wordt de kandidaat vakinhoudelijk getoetst door de commissie van toelating (zie paragraaf 4).

2.2 Procedure voor aanmelding

- *Algemeen*

De werkgever geeft bij zijn aanmelding aan voor welke (combinatie van) typen praktijkbeoordelaar hij de kandidaat voordraagt.

- V&G coördinatoren
- WB- taken NVW
- LLV/LWB, Vhm en grenswachter.
- BBD en gereedschapmachinist

De werkgever levert daarnaast een CV van de kandidaat. De criteria van de beoordeling komen overeen met de vakbekwaamheidseisen in hoofdstuk 3. Op de website van BTC is een beoordelingsstaat aanwezig.

Uit het CV moet blijken dat de kandidaat ruime ervaring heeft in of met de taak waarvoor hij gaat beoordelen.

- *Aanmelding van kandidaten die vakinhoudelijk leidinggevende zijn*

Bij aanmelding van een vakinhoudelijk leidinggevende levert de werkgever een kopie in van de schriftelijke en gedateerde aanwijzing als vakinhoudelijk leidinggevende.

- *Aanmelding van kandidaten die geen vakinhoudelijk leidinggevende zijn*

Als de kandidaat praktijkbeoordelaar niet werkzaam is als vakinhoudelijk leidinggevende dient een kopie van de vereiste certificaten te worden ingeleverd (paragraaf 2.1).

De aanmelding wordt beoordeeld door een commissie van toelating bestaande uit leden van de CBV van railAlert. Indien de kandidaat zich niet kan verenigen met de uitslag van de beoordeling kan hij hiertegen bezwaar en beroep aantekenen. Voor bezwaar en beroep is de paragraaf "Bezwaar- en beroepsprocedures" van het "Reglement voor de beoordeling van de vakbekwaamheid –Algemeen deel" van toepassing.

Indien de kandidaat voldoet aan de eisen nodigt BTC de kandidaat uit voor de verplichte instructiebijeenkomst.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringsschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		6/11

2.3 Instructiebijeenkomst

In de instructiebijeenkomst worden het beoordelingsproces en de beoordelingsdocumenten besproken en geïnstrueerd en volgt de kandidaat een training beoordelingsvaardigheden. De instructie wordt uitgevoerd door een vertegenwoordiger van de werkkamer persoonscertificering. In de bijeenkomst worden ook een aantal aspecten uit de taak van de praktijkbeoordelaar geoefend onder leiding van een professionele trainer. Het betreft aspecten van de tweede vakbekwaamheidseis (zie paragraaf 3).

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		7/11

3 Vakbekwaamheidseisen

Om voor een certificaat in aanmerking te komen moet door de werkgever worden vastgesteld dat de kandidaat voldoet aan de onderstaande vakbekwaamheidseisen. Het beoordelingsformulier staat op de website van BTC.

1	Kan de vakbekwaamheid van de medewerker inhoudelijk goed beoordelen (met behulp van de beoordelingsinstrumenten van railAlert)
Criteria	Kan aangeven waarom de te beoordelen aspecten van belang zijn. Kent de risico's bij niet juist uitvoeren van de taak.
	Weet waarop hij moet letten om een evenwichtig oordeel te kunnen opmaken over de te beoordelen aspecten.
	Beschikt over inzicht in de te beoordelen aspecten. Kan aangeven waarom iets geregeld is zoals het geregeld is en wat er kan gebeuren bij afwijken van de voorschriften en regels (kent de achtergronden). Kent de onderlinge samenhang van systemen en procedures van belang voor het uitvoeren van de veiligheidstaak.
	Past de normen/criteria met betrekking tot de beoordeling van de vakbekwaamheidseisen correct toe.
	Beschikt over voldoende achtergrond en inzicht in het spoorwegsysteem waarin de medewerkers die een veiligheidstaak uitvoeren moeten functioneren.
2	Kan het beoordelingsproces goed uitvoeren op basis van kennis van beoordelingstechnieken en – vaardigheden.
Criteria	Kent de veel voorkomende fouten bij het beoordelen (Halo en Horn effect e.d.) en kan aangeven hoe deze te vermijden.
	Kan goed observeren, zien wat er gebeurt ten aanzien van zowel de kandidaat als de omgeving en de relatie daartussen.
	Kan veiligheidsgedrag en -attitude aspecten die bepalend zijn voor veilig werken goed beoordelen.
	Kan werken met de beoordelingsmaterialen van de stichting.
	Kan aangeven waarop hij moet letten om de vakbekwaamheidseisen te beoordelen (verschil tussen gedragsaspecten, vaardigheden, kennis en inzicht).

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringsschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		8/11

3	Beoordeelt met de juiste instelling / attitude.
Criteria	Laat zich niet beïnvloeden door externe factoren; is standvastig, objectief en betrouwbaar. Kijkt als vakman naar de vakbekwaamheid van de kandidaat. Stelt zich onafhankelijk op ten opzichte van de bedrijfsbelangen voor zover die strijdig zijn met de te beoordelen vakbekwaamheidseisen en belangen van de te beoordelen medewerker.
	Gaat open en eerlijk op zoek naar het aanwezige niveau van vakbekwaamheid.
	Is zich bewust van het belang van de beoordeling voor de spoorwegveiligheid.
	Is doortastend en in staat door te vragen.
	In staat de betrokken kandidaat op zijn gemak te stellen, weet de juiste sfeer te scheppen.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		9/11

4 Beoordeling van de vakbekwaamheid en verstrekken certificaat

Voor kandidaten die beschikken over de vereiste certificaten vindt geen aparte beoordeling van de vakbekwaamheid plaats door railAlert.

De werkgever beoordeelt de kandidaat voor de aanmelding op zijn geschiktheid. De commissie van toelating beoordeelt of voldaan is aan de formele eisen zoals aangegeven in paragraaf 2.1 aan de hand van de documenten die genoemd zijn in paragraaf 2.2.

Kandidaten die niet beschikken over de vereiste certificaten worden vakinhoudelijk getoetst door de commissie van toelating. Dat gebeurt in een beoordelingsgesprek van maximaal 1,5 uur. Op basis van een toetsprotocol wordt vastgesteld of de kandidaat beschikt over de vakbekwaamheid.

Nadat de toegelaten kandidaat de instructiebijeenkomst (paragraaf 2.3) heeft gevolgd, en beoordeeld is door de werkgever, wordt door BTC namens de stichting een certificaat praktijkbeoordelaar verstrekt. Op het certificaat wordt aangegeven dat de praktijkbeoordelaar is gekwalificeerd voor het beoordelen van de taken waarvoor hij door de werkgever is aangewezen en die bij railAlert zijn aangemeld. De werkgever bewaart in het personeeldossier de schriftelijke aanwijzing, de aanmelding bij railAlert en (een kopie van) het certificaat zodat bij een audit vast te stellen is voor welke taken de praktijkbeoordelaar bevoegd is.

Praktijkbeoordeling door een gecertificeerde beoordelaar van de werkgever

De praktijkbeoordeling is een beoordeling van de vakbekwaamheid gebaseerd op het observeren en controleren van de kandidaat tijdens de leer-/werkperiode. De praktijkbeoordeling wordt door een door railAlert gecertificeerde praktijkbeoordelaar uitgevoerd aan de hand van een beoordelingslijst van railAlert. De beoordelingslijst is te downloaden van de website van railAlert. De kandidaat mag zijn taak, tijdens de leerwerkperiode voor een periode van maximaal 12 maanden uitvoeren onder direct toezicht en begeleiding van een voor praktijkbeoordelaar gecertificeerde en ervaren collega. De kandidaat moet hiertoe aantoonbaar hebben deelgenomen aan de instructie dag "Praktijkbeoordeling".

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		10/11

5 Algemene voorwaarden voor de geldigheid van het certificaat

Het certificaat blijft uitsluitend geldig als door de praktijkbeoordelaar aan de volgende voorwaarden wordt voldaan:

- één maal per jaar, actief een bijeenkomst bijwonen van de expertgroep (aanwezigheid wordt geregistreerd door de gespreksleiding, werkgever bewaart het getekende aanwezigheidsformulier),
- werkzaam bij een bedrijf met een procescertificaat Werkplekbeveiliging, een certificaat Personeelsteller, of een duurzame (contractuele) relatie heeft met een bedrijf dat beschikt over het procescertificaat Werkplekbeveiliging of het certificaat Personeelsteller van railAlert, of bij een door ProRail erkend bedrijf, of bij een Railinfrabeheerder in een functie waarin hij ervaring met/in het werkveld van de te beoordelen taken kan blijven opdoen. Dispensatie kan na gemotiveerd verzoek van de werkgever door railAlert worden verleend tot maximaal 2 jaar na vertrek uit de aangegeven functie

Het certificaat kan na overleg met de werkgever door railAlert worden ingetrokken als blijkt dat de kandidaat zich niet gedraagt als goed en eerlijk praktijkbeoordelaar.

Nummer	Datum	Titel	Goedgekeurd vz WK Persoonscertificering	Pag.
4.0	30-03-2016	Certificeringschema Praktijkbeoordelaar NVW-taken		11/11